

การศึกษาสภาพสวัสดิการ ความต้องการ และแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐที่มีต่ออดีต
นักกีฬาทีมชาติไทย: กรณีศึกษา อดีตนักกีฬายกน้ำหนัก สมาคมกีฬายกน้ำหนักสมัครเล่น
แห่งประเทศไทย

พงศกร รักมาก

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพสวัสดิการในปัจจุบันของอดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทย (2) ความต้องการสวัสดิการจากภาครัฐ และ (3) แนวทางในการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับอดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) กลุ่มเป้าหมายคืออดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทยจำนวน 13 คน ที่เคยเข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ ข้อมูลถูกรวบรวมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสุขภาพอนามัย อดีตนักกีฬาส่วนใหญ่ประสบปัญหาสุขภาพเรื้อรังจากการฝึกซ้อมและการแข่งขัน แต่ไม่ได้รับการดูแลต่อเนื่องจากภาครัฐ จึงต้องพึ่งพาการรักษาด้วยตนเอง ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการจัดระบบสวัสดิการสุขภาพเฉพาะทาง 2) ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ที่มั่นคงหลังเลิกเล่นกีฬา และขาดแหล่งสนับสนุนด้านอาชีพจากรัฐ ส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว 3) ด้านการให้คำปรึกษาและแนะนำ อดีตนักกีฬาต้องการการแนะแนวชีวิตและอาชีพ รวมถึงการสนับสนุนด้านจิตใจเพื่อช่วยให้ปรับตัวหลังเลิกเล่นกีฬาได้อย่างเหมาะสม แนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการดูแลอย่างต่อเนื่องในทั้งสามด้าน โดยจัดตั้งหน่วยงานหรือกองทุนเฉพาะเพื่อบริหารจัดการสวัสดิการอดีตนักกีฬาทีมชาติอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ผลการศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1943) ที่มองว่าการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางสุขภาพและความมั่นคงจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี และทฤษฎีแรงจูงใจของวรูม (Vroom) ที่อธิบายว่าแรงจูงใจเกิดจากความคาดหวังต่อผลตอบแทนที่เป็นธรรมและยั่งยืน ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเชิงนโยบายในการพัฒนาระบบสวัสดิการนักกีฬาทีมชาติไทยให้ครอบคลุมทุกมิติ อันจะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนแก่นักกีฬารุ่นปัจจุบันและในอนาคต

คำสำคัญ: สวัสดิการ, สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย, สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ สวัสดิการด้านการได้รับคำปรึกษา และแนะนำ, แนวทางการจัดสวัสดิการ

Corresponding Author: นายพงศกร รักมาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่
ประเทศไทย Email: Pongsakorn210540@gmail.com

A STUDY OF WELFARE MANAGEMENT, REQUIREMENTS, AND GUIDELINES FOR GOVERNMENT WELFARE PROVISION TO FORMER THAI NATIONAL TEAM WEIGHTLIFTERS: A CASE STUDY OF FORMER WEIGHTLIFTERS OF THAI AMATEUR WEIGHTLIFTING ASSOCIATION.

Phongsakon Rakmak

Faculty of Education, Thailand National Sports University, Chaing Mai Campus

Abstract

The purpose of this research was to study (1) the current welfare conditions of former Thai national weightlifters, (2) their welfare needs from the government, and (3) appropriate guidelines for government welfare provision. This study employed a qualitative research design using the snowball sampling method. The target group consisted of 13 former Thai national weightlifters who had competed in international tournaments. Data were collected through in-depth interviews and analyzed using descriptive analysis. The findings revealed that: 1) Health and well-being: Most former athletes suffer from chronic injuries and health problems caused by long-term training and competition but have limited access to continuous government health care. There is a need for specialized medical welfare support. 2) Economic stability: Most participants lacked stable income sources and career support after retirement, leading to long-term economic insecurity. 3) Counseling and guidance: Former athletes expressed a strong need for career counseling and psychological support to help them adapt to post-athletic life effectively. The study suggests that government agencies should establish a comprehensive welfare management system and a specific fund to ensure continued support in all three dimensions—health, economic stability, and psychological counseling. The findings are consistent with Maslow’s Hierarchy of Needs (1943), emphasizing the importance of fulfilling basic and security needs for quality of life, and Vroom’s Expectancy Theory, which highlights motivation derived from fair and sustainable outcomes. This study provides valuable insights for policymakers in developing long-term welfare systems for national athletes, promoting motivation, security, and sustainable well-being for both current and future generations of athletes.

Keywords: Welfare, Health and Well-being Welfare, Economic Welfare, Counseling and Advisory Welfare, Guidelines for Welfare Provision

Corresponding Author: Mr Phongsakon Rakmak Faculty of Education, Thailand National Sports University, Chaing Mai Campus, Thailand, Email: Pongsakorn210540@gmail.com

บทนำ

ในปัจจุบัน วงการกีฬาของประเทศไทยได้ขยายบทบาทและมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับอดีต อันเห็นได้จากผลสำเร็จของนักกีฬาไทยในเวทีการแข่งขันระดับนานาชาติและระดับโลก ซึ่งสะท้อนผ่านจำนวนเหรียญรางวัลที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จเหล่านี้ก่อให้เกิดรายได้ เกียรติยศ และชื่อเสียงให้แก่ นักกีฬา บุคลากรด้านการกีฬา สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ตลอดจนประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กีฬายกน้ำหนัก ซึ่งถือเป็นหนึ่งในชนิดกีฬาความหวังของประเทศในเวทีโอลิมปิกและระดับโลก ที่สร้างผลงานโดดเด่นมา โดยตลอด

นักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทยภายใต้การกำกับดูแลของสมาคมกีฬายกน้ำหนักสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ได้สร้างชื่อเสียงระดับนานาชาติและโอลิมปิกอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เหรียญทองแดงเหรียญแรกในโอลิมปิกเกมส์ ปี ค.ศ. 2000 ที่นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย โดย นาวาโทหญิงเกษราภรณ์ สุตา ไปจนถึงความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในการแข่งขันโอลิมปิก ปี ค.ศ. 2004 ที่กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ ซึ่งประเทศไทยได้รับเหรียญรางวัลรวมทั้งสิ้น 4 เหรียญ (2 เหรียญทอง และ 2 เหรียญทองแดง) ตลอดจนการแข่งขันโอลิมปิก ปี ค.ศ. 2016 ณ เมืองรีโอเดจาเนโร ประเทศบราซิล ที่นักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทยสามารถคว้า 2 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน และ 1 เหรียญทองแดง มาได้อีกครั้ง

อย่างไรก็ดี ความสำเร็จที่ปรากฏเบื้องหน้านั้น ต้องแลกมาด้วยความมุ่งมั่น อดทน และความเสียสละอย่างมากของนักกีฬา ซึ่งต้องทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ให้กับการฝึกซ้อมอย่างเข้มข้น บางรายต้องละทิ้งโอกาสทางการศึกษา หรือแม้กระทั่งการประกอบอาชีพ เพื่อมุ่งเป้าสู่การรับใช้ชาติในฐานะนักกีฬาทีมชาติ และเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติหรือโอลิมปิก ซึ่งนักกีฬาระดับโอลิมปิกถือเป็นตัวแทนของประเทศในการแสดงศักยภาพและสร้างชื่อเสียงให้ชาติไทย

แม้ว่านักกีฬาที่ประสบความสำเร็จและได้รับเหรียญรางวัลจะได้รับการยกย่องและรับเงินรางวัล รวมถึงสวัสดิการบางประการในระยะสั้น แต่ในความเป็นจริงพบว่าการดูแลและการส่งเสริมจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ต่อเนื่องและยั่งยืนเพียงพอ โดยเฉพาะเมื่อเวลาผ่านไป หรือเมื่อนักกีฬาพ้นจากสถานะนักกีฬาทีมชาติแล้ว ขณะที่นักกีฬาที่ไม่ได้รับเหรียญรางวัลมักไม่ได้รับการจัดสรรสวัสดิการหรือการดูแลใด ๆ เลย ทั้งที่ได้ทุ่มเทร่างกายและแรงใจในการฝึกซ้อมและแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติในฐานะผู้แทนของประเทศ

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนคุณภาพชีวิตของนักกีฬาอย่างยั่งยืน ทั้งในช่วงที่ยังรับใช้ชาติและเมื่อเกษียณจากการแข่งขัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการจากภาครัฐของอดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการจัดระบบการช่วยเหลือและพัฒนาสวัสดิการที่เหมาะสม ตลอดจนเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนนโยบายในการดูแลนักกีฬาทีมชาติในระยะยาว อันจะส่งผลต่อการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ และนำไปสู่การพัฒนาวงการกีฬาไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพสวัสดิการในปัจจุบันของอดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทย
2. เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการจากภาครัฐของอดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทย
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดสวัสดิการให้กับอดีตนักกีฬายกน้ำหนักทีมชาติไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพสวัสดิการ ความต้องการ และแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐที่มีต่ออดีตนักกีฬาทีมชาติไทย: กรณีศึกษา อดีตนักกีฬาว่ายน้ำ นัก สมาคมกีฬาว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประเภทวิจัยกรณีศึกษา (Case Study Research Method) มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(key informants) ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างในลักษณะการสร้างเครือข่ายข้อมูล(snowball sampling) โดยเลือกจากหน่วยตัวอย่างเริ่มที่จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) และตัวอย่างกลุ่มนี้จะเสนอบุคคลอื่นที่มีลักษณะตามเกณฑ์คัดเลือกเข้าเพิ่มเติม จนข้อมูลมีความอิ่มตัวเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยคุณสมบัติเฉพาะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (1) เป็นอดีตนักกีฬาว่ายน้ำทีมชาติไทย ที่ผ่านการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาว่ายน้ำในระดับนานาชาติ มีผลงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – 2560 จำนวนทั้งสิ้น 137 คน (วารสารครบรอบ 60 ปี สมาคมกีฬาว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย. 2560: 53-122) (2) ได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันกีฬาว่ายน้ำในระดับซีเกมส์ เอเชียเกมส์ ชิงแชมป์โลก ยูธโอลิมปิกเกมส์ หรือโอลิมปิกเกมส์ ในระดับเหรียญทอง เหรียญเงิน และ/หรือเหรียญทองแดง (3) ยินดีให้ความร่วมมือ เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกได้ตามประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การใช้แบบสัมภาษณ์สภาพสวัสดิการ ความต้องการและแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐ ที่มีต่ออดีตนักกีฬาทีมชาติไทย แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยการสร้างเครื่องมือในการวิจัย และการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย (1) ทบทวนวรรณกรรมโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้แก่ นักกีฬา เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของอดีตนักกีฬาทีมชาติไทย (2) นำผลการสังเคราะห์องค์ประกอบสวัสดิการมาสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ประเด็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องกับทฤษฎีและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ใช้วิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยกำหนดคะแนน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการศึกษาครั้งนี้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเมื่อวิเคราะห์รายข้อมีค่าระหว่าง 0.71-0.92 โดยมีค่าความเที่ยงตรงทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับสูงและมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษางานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ตามหนังสือรับรอง หมายเลขให้การรับรอง EDU 042/2566 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2566 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการศึกษาทุกคนได้ให้ความยินยอมด้วยความสมัครใจ หลังจากได้รับการชี้แจง รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ประโยชน์ และขั้นตอนการดำเนินการวิจัยอย่างครบถ้วนและชัดเจน อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างยังได้รับการคุ้มครองสิทธิตามหลักจริยธรรมทางการวิจัย โดยมีสิทธิในการปฏิเสธการเข้าร่วม หรือตัดสินใจ ยุติการมีส่วนร่วมในการศึกษานี้ได้ตลอดเวลา โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิที่พึงมีของกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด นอกจากนี้ การดำเนินการวิจัยได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยอย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว และความลับของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทุกคน ตลอดจนคำนึงถึงความเหมาะสมทางจริยธรรมในทุก กระบวนการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อผู้ให้ข้อมูลตามคุณลักษณะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยขอนัดหมายสัมภาษณ์ด้วยตนเองเพื่อให้ได้ ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ตามเวลานัดหมายโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คำถามครอบคลุมองค์ประกอบสภาพแวดล้อม การความต้องการสวัสดิการ และแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐ ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ และจำนวนครั้งในการสัมภาษณ์ เป็นไปตามความสมัครใจของผู้ให้สัมภาษณ์ โดย คำนึงถึงคำตอบที่เพียงพอ และสะท้อนถึงข้อมูลที่เป็นไปตามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีการบันทึกข้อมูล ระหว่างสัมภาษณ์ ใช้การบันทึกเสียงโดยขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลเพื่อทำการบันทึกเสียงตั้งแต่เริ่มต้นจนการสัมภาษณ์ แล้วเสร็จ จากนั้นนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาถอดความ พิมพ์บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นเนื้อหา และ ดำเนินตรวจสอบความถูกต้อง ความเพียงพอ และความสมบูรณ์ของเนื้อหาทั้งหมดร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อ การนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์แก่นสาร (Thematic Analysis) โดยนำข้อมูลจากการ สัมภาษณ์อดีตนักกีฬาหญิงน้ำหนักรวมทีมชาติไทย จัดหมวดหมู่ และสรุปความหมายหรือ "แก่นสาร" (Themes) ที่ซ่อน อยู่ในคำสัมภาษณ์ ลงรหัส (Coding) เพื่อหาแบบแผนความสัมพันธ์ ทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในเชิงลึก และนำ ข้อมูลกลับมาศึกษาทบทวนโดยละเอียด และตีความพร้อมกับการตั้งข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็น นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเดียวกันหรือความหมายใกล้เคียงกันมาไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้ มีความน่าเชื่อถือและมีความเที่ยงตรงของข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) แบบผู้ให้ข้อมูล หลายกลุ่มโดยเปรียบเทียบการสัมภาษณ์จากกลุ่มอดีตนักกีฬาหญิงน้ำหนักรวมทีมชาติไทยที่มีผลงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2560 จำนวน 5 กลุ่ม (1) นักกีฬาระดับโอลิมปิกเกมส์ (2) นักกีฬาระดับยูโอลิมปิกเกมส์ (3) นักกีฬาระดับ เอเชียเกมส์ (4) นักกีฬาระดับซีเกมส์ (5) นักกีฬาระดับยูเวน/เยาวชนชิงแชมป์โลก จากนั้นตรวจสอบความ ไว้วางใจของข้อมูล (dependability) โดยนำข้อมูลไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยในฐานะผู้ร่วมวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสวัสดิการ ความต้องการ และแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐที่มีต่ออดีตนักกีฬาทีมชาติไทย: กรณีศึกษา อดีตนักกีฬายกน้ำหนัก สมาคมกีฬายกน้ำหนักสมัครเล่นแห่งประเทศไทย) โดยมีการกำหนดสัญลักษณ์แทนผู้ให้ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สัญลักษณ์แทนนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันในแต่ละรายการแข่งขันกีฬายกน้ำหนัก

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูล (นามสมมติ)	แทน	การเข้าร่วมการแข่งขันในแต่ละรายการของนักกีฬายกน้ำหนัก
1	O-01	ชาย	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับโอลิมปิกเกมส์ (O = Olympic Games)
2	O-02	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับโอลิมปิกเกมส์ (O = Olympic Games)
3	O-03	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับโอลิมปิกเกมส์ (O = Olympic Games)
4	O-04	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับโอลิมปิกเกมส์ (O = Olympic Games)
5	Yo-01	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับยูธโอลิมปิกเกมส์ (Yo = Youth Olympic Games)
6	Yo-02	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับยูธโอลิมปิกเกมส์ (Yo = Youth Olympic Games)
7	W-03	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับชิงแชมป์โลก (W = World Weightlifting Championships)
8	W-04	ชาย	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับชิงแชมป์โลก (W = World Weightlifting Championships)
9	A-01	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับเอเชียนเกมส์ (A = Asian Games)
10	A-02	ชาย	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับเอเชียนเกมส์ (A = Asian Games)
11	S-01	ชาย	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับซีเกมส์ (S = SEA Games)
12	S-02	หญิง	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับซีเกมส์ (S = SEA Games)
13	S-03	ชาย	นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับซีเกมส์ (S = SEA Games)

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสวัสดิการ ความต้องการ และแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐที่มีต่ออดีตนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับอดีตนักกีฬาทีมชาติไทยจำนวน 13 คนที่เคยเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติ จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ สุขภาพอนามัย เศรษฐกิจและความมั่นคง และการได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำ (1) สภาพสวัสดิการ ด้านสุขภาพอนามัย พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นอดีตนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทยมีสภาพสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสถานภาพการประกอบอาชีพภายหลังจากเลิกเล่นกีฬา โดยอดีตนักกีฬาบางรายที่มีโอกาสเข้ารับราชการจะได้รับสิทธิสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งครอบคลุมการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ในขณะที่อดีตนักกีฬาอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้เข้าสู่ระบบราชการ จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง เช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป โดยอาศัยสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น สิทธิบัตรทอง หรือประกันสุขภาพอื่น ๆ ที่จัดหาด้วยตนเอง ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับอดีตนักกีฬาทีมชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย หลังจากพ้นสภาพการเป็นนักกีฬา ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นอดีตนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทยมีความแตกต่างกันในด้านการได้รับสวัสดิการ ทั้งนี้ความแตกต่างดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิ ระดับของผลงานหรือความสำเร็จที่นักกีฬาเคยสร้างไว้ขณะดำรงสถานะเป็นนักกีฬาทีมชาติ และการสนับสนุนที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดเดิมหรือสโมสรที่เคยสังกัดก่อนเข้าสู่ระบบการเก็บตัวในระดับชาติ อดีตนักกีฬาที่มีผลงานโดดเด่น โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันระดับนานาชาติ มักได้รับเงินรางวัล สิทธิประโยชน์ หรือโอกาสในการประกอบอาชีพหลังเลิกเล่นกีฬามากกว่านักกีฬาที่ไม่มีผลงานในระดับเดียวกัน นอกจากนี้ บางรายยังได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากต้นสังกัดเดิม เช่น สโมสรหรือองค์กรในท้องถิ่น ซึ่งช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจหลังจากพ้นสภาพนักกีฬา ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของอดีตนักกีฬาอาชีพ อันเป็นผลมาจากความแตกต่างของประสบการณ์ ความสำเร็จ และโอกาสที่ได้รับระหว่างดำรงสถานะนักกีฬาทีมชาติ ด้านการได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำ พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นอดีตนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการได้รับสวัสดิการด้านการให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่แตกต่างกัน โดยความแตกต่างดังกล่าวขึ้นอยู่กับสโมสรหรือหน่วยงานต้นสังกัดเดิมที่นักกีฬาเคยสังกัดก่อนเข้าสู่กระบวนการเก็บตัวในระดับทีมชาติ ในบางกรณี สโมสรหรือหน่วยงานต้นสังกัดยังคงมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือภายหลังจากที่นักกีฬาเลิกเล่นหรือพ้นจากสถานะนักกีฬาทีมชาติ โดยให้การดูแลให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตหลังเลิกเล่นกีฬา หรือแนะแนวทางการประกอบอาชีพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายในการจัดสวัสดิการด้านการได้รับคำปรึกษาของแต่ละหน่วยงาน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นถึงความไม่สม่ำเสมอของระบบการดูแลด้านคำปรึกษาหลังจากนักกีฬาพ้นจากสนามแข่งขัน (2) ความต้องการสวัสดิการ ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นอดีตนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทยมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยที่เหมือนกัน อันเนื่องมาจากนักกีฬาบางคนยังมีความจำเป็น และความต้องการในการรักษาพยาบาลอาการบาดเจ็บ หรือปัญหาด้านสุขภาพต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างทำการแข่งขันในขณะที่เป็นนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทย หรือแม้กระทั่งหลังจากที่ทำการแข่งขันเสร็จแล้ว ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นอดีตนักกีฬาคนน้ำหนักรวมชาติไทยมีความต้องการด้านสวัสดิการในมิติของเศรษฐกิจและความมั่นคงในชีวิตภายหลังจากการพ้นสภาพนักกีฬาอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในด้านความ

ต้องการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในหน้าที่การงาน หรือโอกาสในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมและยั่งยืน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมั่นคงหลังเลิกเล่นกีฬา ความต้องการดังกล่าวสะท้อนถึงความจำเป็นในการมีระบบสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้นักกีฬาสามารถเปลี่ยนผ่านจากเส้นทางของนักกีฬาอาชีพเข้าสู่ชีวิตหลังการแข่งขันได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังของอดีตนักกีฬาในการได้รับการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมในด้านอาชีพ รายได้ และการมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว จากข้อมูลข้างต้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ความต้องการด้านสวัสดิการทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของอดีตนักกีฬาน้ำหนักทีมชาติไทยมีลักษณะเป็นความต้องการพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตในระยะยาว โดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่านจากบทบาทของนักกีฬาไปสู่การเป็นประชาชนทั่วไป ความต้องการในด้านหน้าที่การงานสะท้อนให้เห็นถึงการขาดระบบสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ความมั่นคงในอาชีพหลังเลิกเล่นกีฬาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต การปรับตัวทางสังคม และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของอดีตนักกีฬา นอกจากนี้ ยังพบว่า นักกีฬาที่มีผลงานในระดับสูงก็ยังคงประสบปัญหาในการจัดสรรโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ ซึ่งแสดงถึงข้อจำกัดของกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง การวางแผนพัฒนาระบบสวัสดิการที่ครอบคลุมด้านอาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยควรพิจารณาจัดสวัสดิการที่มีความยืดหยุ่นและตอบโจทย์บริบทเฉพาะของอดีตนักกีฬา ทั้งในระดับรายบุคคลและในเชิงโครงสร้าง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิต และยกระดับศักยภาพของอดีตนักกีฬาให้สามารถมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างยั่งยืน ด้านคำปรึกษาและคำแนะนำ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการอย่างชัดเจนในการได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่านจากสถานะนักกีฬาทีมชาติไปสู่การใช้ชีวิตในสังคมทั่วไป อดีตนักกีฬาน้ำหนักทีมชาติไทยมีความต้องการสวัสดิการด้านการให้คำปรึกษาและคำแนะนำในลักษณะที่เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเน้นความจำเป็นในช่วงเปลี่ยนผ่านจากสถานะนักกีฬาไปสู่ชีวิตภายหลังการเลิกเล่นกีฬา ความต้องการนี้ครอบคลุมทั้งด้านอาชีพ สุขภาพ การศึกษา และการวางแผนชีวิต อีกทั้งยังสะท้อนถึงความจำเป็นในการลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงบริการคำปรึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน (3) แนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐ ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะแนวทางการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยที่ครอบคลุม ทั้งในเชิงระบบและระยะเวลาในการดูแล อดีตนักกีฬาน้ำหนักทีมชาติไทยเสนอให้จัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยในลักษณะที่เป็น ระบบระยะยาว และมีความเท่าเทียม โดยเน้นให้มีหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบเฉพาะด้านสุขภาพของอดีตนักกีฬา พร้อมสิทธิการรักษาฟรีทั้งในกรณีบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน และกรณีทั่วไป เพื่อสะท้อนความเสียสละของนักกีฬาที่เคยทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของอดีตนักกีฬาทีมชาติไทยในด้านการมีระบบรองรับด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงหลังจากพ้นสภาพการเป็นนักกีฬา ผู้ให้ข้อมูลเสนอว่าควรมีระบบการจัดหางานที่มั่นคงให้แก่อดีตนักกีฬาหลังเลิกเล่นกีฬา โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ได้เข้ารับราชการในหน่วยงานรัฐ เช่น ครูหรือทหาร ซึ่งมักไม่ได้รับสวัสดิการรองรับเหมือนกลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้ การมีงานทำหลังเลิกเล่นกีฬาจะช่วยให้สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างมั่นคง มีข้อเสนอจากผู้ให้ข้อมูลว่านักกีฬาทีมชาติ โดยเฉพาะผู้ที่แข่งขันในระดับสูง เช่น เอเชียนเกมส์ ซีเกมส์ ชิงแชมป์โลก หรือโอลิมปิก ควรได้รับโอกาสในการเข้ารับราชการ หรือได้รับยศในหน่วยงานรัฐ เพื่อเป็นการตอบแทนที่เหมาะสมกับความเสียสละและผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติ มีข้อเสนอให้มีเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจนในการจัดงานรองรับตามระดับผลงานผู้ให้ข้อมูล

บางรายเสนอให้มีการวางระบบที่เป็นมาตรฐาน เช่น การกำหนดว่าหากนักกีฬาได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันในระดับนานาชาติจะมีงานหรืออาชีพรองรับที่ชัดเจนในหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ กองทัพ ครู หรือหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับนักกีฬา และลดความเสี่ยงในการตกงานหลังจากเลิกเล่นกีฬา ด้านคำปรึกษาและคำแนะนำ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่หลากหลายในด้านการได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำ โดยเสนอให้มีระบบการให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบในช่วงหลังเลิกเล่นกีฬา ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะว่าควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือศูนย์ให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ เพื่อรองรับอดีตนักกีฬาหลังจากพ้นจากสถานะทีมชาติ โดยคำปรึกษาที่ควรได้รับครอบคลุมทั้งด้านการวางแผนชีวิต อาชีพ การใช้จ่ายเงินรางวัล รวมถึงการจัดการสุขภาพจิต เสนอแนวทางให้มีการเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านชีวิต ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนถึงความจำเป็นในการมีนักจิตวิทยา นักวางแผนการเงิน หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่สามารถให้คำปรึกษาเชิงลึกในด้านที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหลังการเป็นนักกีฬา เพื่อสนับสนุนให้นักกีฬาสามารถเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ชีวิตใหม่ได้อย่างราบรื่น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ระบบสวัสดิการที่อดีตนักกีฬาได้รับในปัจจุบันยังไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย เศรษฐกิจและความมั่นคง และด้านการให้คำปรึกษาและแนะแนวชีวิต ภาพรวมของผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึง “ความเหลื่อมล้ำ” ในการเข้าถึงสวัสดิการระหว่างกลุ่มอดีตนักกีฬาที่ได้รับโอกาสจากภาครัฐกับกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในระบบราชการ ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างในคุณภาพชีวิตหลังเลิกเล่นกีฬาอย่างมีนัยสำคัญ

ในประเด็นด้านสุขภาพอนามัย อดีตนักกีฬาหลายคนยังคงประสบปัญหาการบาดเจ็บเรื้อรังจากการฝึกซ้อมและการแข่งขัน แต่ไม่ได้รับการดูแลจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง การเข้าถึงสิทธิ์การรักษาพยาบาลขึ้นอยู่กับสถานะทางอาชีพภายหลังเกษียณ การขาดระบบสวัสดิการสุขภาพเฉพาะทางสำหรับอดีตนักกีฬา จึงสะท้อนถึงช่องว่างของการบริหารจัดการด้านสังคมสงเคราะห์ในภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงแรงงาน (2551) ที่เน้นให้รัฐมีบทบาทสำคัญในการสร้างหลักประกันสุขภาพสำหรับแรงงานและผู้ที่สร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ รวมทั้งแนวคิดของบงกช สุธาท (2557) ที่ชี้ว่าสวัสดิการด้านสุขภาพควรมีความทั่วถึงและเท่าเทียมเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน ทั้งนี้ยังสามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1943) ซึ่งจัดให้ความต้องการด้านสุขภาพและความปลอดภัยอยู่ในระดับพื้นฐานของมนุษย์ ที่ต้องได้รับการตอบสนองก่อน เพื่อความมั่นคงและการอยู่รอดในสังคม

ส่วนในประเด็นด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง ผลการวิจัยพบว่า อดีตนักกีฬาทีมชาติจำนวนมากต้องเผชิญกับความไม่มั่นคงทางรายได้ และขาดโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคงหลังเลิกเล่นกีฬา นักกีฬาบางรายที่มีผลงานโดดเด่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน แต่ในภาพรวมยังไม่มีระบบรองรับทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนและเป็นธรรม ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2547) ที่ระบุว่าความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นรากฐานสำคัญของคุณภาพชีวิตมนุษย์ และควรได้รับการสนับสนุนอย่างเท่าเทียม อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งวิวรรณ์ สิงพรหม และคณะ (2564) ที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างระบบสวัสดิการทางเศรษฐกิจหลังเกษียณ เพื่อรองรับผู้ที่พ้นจากระบบการทำงาน ทั้งนี้ยัง

สามารถเชื่อมโยงกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Vroom ซึ่งอธิบายว่าแรงจูงใจของบุคคลเกิดจากการรับรู้ถึงความคุ้มค่าของผลตอบแทน (Valence) และความคาดหวัง (Expectancy) ว่าความพยายามของตนจะได้รับผลตอบแทนที่ยุติธรรม หากอดีตนักกีฬาขาดระบบผลตอบแทนที่เหมาะสม ย่อมส่งผลต่อแรงจูงใจและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในประเด็นด้านการให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ผลการวิจัยพบว่า อดีตนักกีฬามีความต้องการรับการสนับสนุนด้านจิตใจและการแนะนำอาชีพหลังเลิกเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่อง แต่ในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานภาครัฐได้รับผิดชอบโดยตรง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของปริญชานา เฮ้ประโคน และอารีย์ นัยพินิจ (2560) ที่เสนอว่าการให้คำปรึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของสวัสดิการทางจิตใจ ซึ่งช่วยให้ผู้ที่เกษียณจากอาชีพสามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมใหม่ได้อย่างมั่นคง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของปณัชชยา วงศ์บุญงาม (2561) ที่ชี้ว่าการแนะนำชีวิตและอาชีพช่วยลดความเครียดและภาวะสูญเสียอัตลักษณ์ของอดีตนักกีฬา โดยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1943) ในขั้นความต้องการการยอมรับและการเติมเต็มตนเอง (Esteem & Self-Actualization Needs) ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสวงหาความหมายในชีวิตหลังเลิกเล่นกีฬา

เมื่อพิจารณาภาพรวมของผลการวิจัยทั้งหมด

จะเห็นได้ว่าปัญหาของอดีตนักกีฬาน้ำหนักทีมชาติไทยไม่ได้จำกัดอยู่เพียงมิติใดมิติหนึ่ง แต่เป็นผลสืบเนื่องจากโครงสร้างสวัสดิการของรัฐที่ไม่เป็นระบบและขาดการบูรณาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอรุณพงศ์ คชศักดิ์ (2562) ที่เสนอว่าสวัสดิการที่ยั่งยืนต้องตอบสนองทั้งด้านกาย ใจ และเศรษฐกิจอย่างสมดุล เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างแท้จริง การพัฒนาระบบสวัสดิการนักกีฬาในอนาคตจึงควรมุ่งเน้นแนวทางแบบองค์รวม โดยให้ภาครัฐ โดยเฉพาะกระทรวงแรงงานและกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ร่วมกันจัดทำ “นโยบายสวัสดิการระยะยาวสำหรับอดีตนักกีฬา” ที่ครอบคลุมทั้งการรักษาพยาบาล การมีอาชีพรองรับ และการให้คำปรึกษาด้านจิตใจ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของอดีตนักกีฬาทีมชาติไทยให้ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรจัดตั้งกองทุนสวัสดิการนักกีฬาทีมชาติ เพื่อสนับสนุนด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และการพัฒนาชีวิตหลังเกษียณจากการแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ได้อยู่ในระบบราชการ
2. ควรมีระบบติดตามดูแลสุขภาพอดีตนักกีฬาอย่างต่อเนื่อง ผ่านคลินิกสุขภาพเฉพาะทางหรือโรงพยาบาลเครือข่ายการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อให้ได้รับการรักษาและฟื้นฟูตามหลักมาตรฐานสุขภาพนักกีฬา
3. กระทรวงพัฒนาสังคมฯ ควรร่วมมือกับสมาคมกีฬานักสมัครเล่นแห่งประเทศไทย จัดทำโครงการพัฒนาอาชีพและฝึกอบรมทักษะใหม่ เพื่อเสริมสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่กลุ่มอดีตนักกีฬา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สมาคมกีฬานักสมัครเล่นแห่งประเทศไทยควรจัดโครงการแนะแนวชีวิตหลังเกษียณ เพื่อให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาและการวางแผนการเงิน โดยสามารถอ้างอิงแนวทางจากปริญชานา เฮ้ประโคน และอารีย์ นัยพินิจ (2560)

2. ควรสร้างระบบพี่เลี้ยง (Mentor System) ระหว่างนักกีฬารุ่นพี่และรุ่นน้อง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสริมสร้างแรงจูงใจตามทฤษฎีแรงจูงใจของ Vroom ซึ่งจะช่วยให้เกิดแรงผลักดันทางบวกและการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนนักกีฬา

3. สนับสนุนการประกอบอาชีพใหม่ เช่น ผู้ฝึกสอน ผู้ประกาศกีฬา หรือเจ้าหน้าที่สมาคมกีฬา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในวงการและลดภาวะตกงานหลังเกษียณ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายการศึกษาไปยังอดีตนักกีฬาประเภทอื่น เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการจัดสวัสดิการของแต่ละสมาคมและหาปัจจัยร่วมของความสำเร็จ

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงพัฒนาสังคมฯ เพื่อให้เห็นมุมมองเชิงนโยบายที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

3. ควรดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของอดีตนักกีฬาต่อระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในปัจจุบัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับผลงานกับโอกาสได้รับสวัสดิการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนานโยบายในอนาคต

บรรณานุกรม

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2555). *พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม*.

กรุงเทพมหานคร: บางกอกกล๊อค.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2547). *สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. พระราชบัญญัติ*

ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร: เจ เอส การพิมพ์

เจนจินต์ ศักดิ์ชัยนานนท์. (2564). *ความต้องการสวัสดิการของ Generation Y ที่ทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน*

ในกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต), วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เฉลียว ไชยเชษฐ์. (2558). *การจัดสวัสดิการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัย*

เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชมพูนุช กาศสกุล. (2546). *ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบ้านคลอง*

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาการเมืองและการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดารณี คงเอียด. (2541). *คุณภาพการให้บริการด้านสวัสดิการต่อบุคลากร: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*

(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์. (2545). *แนวคิดและกลยุทธ์ในการปรับระบบองค์การ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:

การศึกษา.

บงกช สุธาร. (2557). *ความคิดเห็นด้านสวัสดิการของพนักงานอุตสาหกรรมโรงฟอกหนังขนาด เล็ก กิโลเมตร*

ที่ 30 ถนนสุขุมวิท จังหวัดสมุทรปราการ (ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

(การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- ปณัชชยา วงศ์บุญงาม. (2561). *การจัดสวัสดิการแรงงานนอกระบบในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย.
- ปองหทัย พึ่งนุ่ม. (2560). *รูปแบบการจัดสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สำหรับประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภิญโญ สาธร. (2546). *หลักการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- รัฐสภา พงษ์ภิญโญ. (2556). *การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์ภิญโญ: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุ่งวิวรรณ สิงพรหม; อำพร ศรียาภัย; และ สุพิตร สมอาทิตย์. (2564). *การจัดสวัสดิการให้พนักงานกีฬาโอลิมปิกของประเทศไทย*. วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ-สวนสุนันทา
- พิเชษฐ สอนศิริ. (2553). *การให้คุณค่ากับสวัสดิการพนักงานของบริษัท กรุงเทพมหานคร ไฟฟ้า จำกัด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลลุชอร์ ชูแก้ว. (2553). *ปัญหาและความต้องการในการจัดสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2558). *การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: แสงจันทร์การพิมพ์.
- วีระศักดิ์ สุวรรณรัตน์. (2554). *ความพึงพอใจในสวัสดิการและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการ: กรณีศึกษาบริษัทเทคโนโลยีแพบ(ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2551). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมาคมกีฬาว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย. (2560). *วารสารครบรอบ 60 ปี วันสถาปนาสมาคมกีฬาว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมกีฬาว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย(สนท.)
- อรรถพงศ์ คชศักดิ์. (2562). *แนวทางการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อนันต์ชัย คงจันทร์. (2557). *ความผูกพันต่อองค์กร*. Organizational Commitment, ปีที่38 (เลขที่ฉบับ 149), 68-92. file:///C:/Users/ComDee/Downloads/file_292.pdf.
- อังคณา กันธิยะ. (2553). *การศึกษาเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์และสวัสดิการ ระหว่างข้าราชการกับพนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุทัย หิรัญโต. (2543). *หลักการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ดร.อุบล วุฒิพรโสภณ. (2555). *ทฤษฎีและพฤติกรรมองค์การ*. คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Vroom, V. H. (1964). *Work and Motivation*. New York: Wiley and Sons.
- Maslow, Abraham H.(1943). *Motivation and Personality*. New York: Harpers and Row.

Brunel University (2010). *Elite Child Athlete Welfare: International Perspectives*. BIRNAW Elite Child Athlete Welfare Book 2010.

Ian Henry (2013). *Athlete Development, Athlete Rights and Athlete Welfare: A European Union Perspective*. *The International Journal of the History of Sport*, Volume 30, Issue 4 (2013).

Linda N. Chukwurah, Leps Maleté & Godfrey C. Nji (2022). *Gender inequity in media coverage and athletes' welfare in Nigerian sports: impact of the Nigeria sports policy and African union agenda 2063*. Publishes research on key issues in professional and recreational sport, exercise, lifestyle and alternative sport and coaching in a social context.